

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 08/07/2025 11:45
Sayı: E-120.07.03-1659531
2025 AİLE YILI

Sayı : E-85112434-610-6963671

Konu : Soru Önergesi

7/24919-24920 GK 123

7/25105

7/25686 GK 133

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/26669 GK 142

7/26827 GK 144

- İlgi : a) 12.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1596911 sayılı yazınız.
b) 13.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1598252 sayılı yazınız.
c) 24.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602858 sayılı yazınız.
ç) 17.04.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1613406 sayılı yazınız.
d) 24.04.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1615003 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (12 Sayfa)

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN CEM AVŞAR'IN 7/26669 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız İlgili Kurumu Olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan Alınan Yazıda;

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), 1982 Anayasası'nın 133'üncü maddesinin ikinci fıkrasında da belirtildiği gibi radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulmuştur. Ayrıca 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 1'inci maddesi ile radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesi, ifade ve haber alma özgürlüğünün sağlanması görevi, Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna tanınmıştır. İlgili Kanun'un 37'nci maddesinde de Üst Kurul'un yetkileri kanun koyucu tarafından açıkça belirtilmiş ve sayılarak da tüketilmiştir. TRT'nin ve AA'nın toplumu temsil eden partilere yayınlarında yer verme oranlarının tespiti, kanun koyucu tarafından bir görev olarak tanımlanmamış olup ilgili durumun tespiti Üst Kurulun yetki alanında da yer almamaktadır. İstatistiksel verilerin ölçümünün Üst Kurul tarafından yapılmaması sebebi ile ilgili durum, tarafsızlık yayıncılık ilkesi özelinde tarafımızca değerlendirilmemektedir.

RTÜK, programları yayınladıktan sonra 6112 sayılı Kanun hükümlerine uygunluk açısından denetlemektedir. Üst Kurulun programlara yayından önce müdahale etme veya programları yayından kaldırma yetkisi bulunmamaktadır. Yayınlar, Üst Kurul uzmanları tarafından titizlikle takip edilmekte ve kamuoyu şikâyetleri de göz önüne alarak 6112 sayılı Kanun hükümlerine aykırı yayınlar için rapor düzenlenmekte, bu raporlar ve yayın kopyaları Üst Kurulca değerlendirilmektedir. Gerekğinde ilgili Kanun'un 32'nci maddesi hükümlerine göre kuruluşlara uyarı, idari para cezası, katalogdan çıkarma, program durdurma, geçici yayın durdurma ve yayın lisansı iptali cezası şeklinde müeyyideler, hukuki sürecin tamamlanması ile uygulanmaktadır. Önergede belirtilen yayınlar, Üst Kurul Uzmanları tarafından yukarıda açıklanan prosedür çerçevesinde yayın ilkelerine uygunluk açısından incelenmekte olup 6112 sayılı Kanun'a aykırı bir hususun tespiti durumunda gerekli müeyyideler uygulanacaktır.

Üst Kurul tarafından verilmiş olan müeyyide kararlarına www.rtuk.gov.tr adresindeki Üst Kurul Kararları bölümünden ulaşılabilir.

1982 Anayasası'nın 28'inci maddesinde ifade özgürlüğünün kullanılmasına olanak sağlayan basın özgürlüğü, sınırları ile ele alınmıştır. Basın özgürlüğü sadece Anayasa'da değil, kanun koyucu tarafından 5187 sayılı Basın Kanunu'nda da düzenleme alanı bulmuştur. Basın Kanunu'nun 3'üncü maddesinde basının özgürlüğüne vurgu yapılmış olup Anayasa'da yer alan sınırlara da yer verilmiştir.

Dolayısıyla basın özgürlüğünün tartışmaya açık olmaması hali sınırsız olduğu anlamına gelmemektedir. Basın özgürlüğünün sınırlarını, kişilerin manevi bütünlüğü ve kişi hakları, devletin kamusal menfaatleri ve ahlakı koruması oluşturmaktadır. Basın özgürlüğü, medya kuruluşları tarafından yerine getirilmekte olup 1982 Anayasası'nın 133'üncü maddesinde medya alanını hem düzenleme hem de denetleme yetki ve görevi RTÜK'e verilerek Üst Kurul kamu hizmeti alanına dâhil edilmiştir. Bundan dolayı 6112 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde yayın hizmeti ilkeleri düzenlenmiştir. İlgili maddenin (1) bendinde ise yayın hizmetlerine yönelik "Tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerini esas almak ve toplumda özgürce kanaat oluşumuna engel olmamak zorundadır; soruşturulması basın meslek ilkeleri çerçevesinde mümkün olan haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğundan emin olunmaksızın yayınlanamaz; haberin verilişinde abartılı ses ve görüntüye, doğal sesin dışında efekt ve müziğe yer verilemez; görüntülerin arşiv veya canlandırma niteliği ile ajanslardan veya başka bir medya kaynağından alınan haberlerin kaynağının belirtilmesi zorunludur." hükmü, kanun koyucu tarafından açık ve belirgin bir şekilde belirtilmiştir. İlgili hüküm, medya hizmet sağlayıcıları tarafından tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerini temele koyup yayınlarında bunlara uyulması zaruriyetini açıkça göstermektedir. Bu nedenle "Bir siyasi parti temsilcisi gibi davranmak hem kanuna hem de etik ilkelere aykırı olacağı için asla kabul edeceğimiz bir durum değildir." ve "Aynı şekilde manipülasyon ve dezenformasyon içeren, maksatlı ve taraflı yayıncılığa asla geçit verilmeyecektir. İhlal eden yayıncı kuruluşlarımıza gerekli yaptırımlar en üst sınırdan uygulanacaktır." ifadeleri, 6112 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde yer alan yayın hizmeti ilkelerinin ve özellikle de ilgili maddenin (1) bendinin bir tezahürüdür. Ayrıca 6112 sayılı Kanun'un hükümlerine aykırı yayın hizmeti sunan kuruluşlar, Üst Kurul Uzmanları tarafından hazırlanan rapora dayanarak ilgili Kanun'un 32'nci maddesi uyarınca idari yaptırıma tabi tutulmaktadır. Verilecek idari yaptırımların sınırı, Üst Kurulun takdirine bırakılmıştır.

RTÜK Anayasal bir kurum olup medya alanını düzenlemek ve denetlemek amacı ile kurulmuştur. Bu amaç ile 6112 sayılı Kanun'da görev ve yetkileri belirtilmiştir. RTÜK'ün görevlerinden biri de yayın içeriklerinin ilgili Kanun'un 8'inci maddesinde yer alan yayın hizmeti ilkeleri uyarınca hukuka uygun bir şekilde denetlenmesidir. Hukuka aykırı içerik sunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara yönelik 6112 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde düzenlenen idari yaptırım mekanizması uygulanmaktadır. İdari yaptırımlar da uyarı, idari para cezası, katalogdan çıkarma, program durdurma, geçici yayın durdurma ve yayın lisansı iptalidir. İdari yaptırımlar, TBMM tarafından seçilen üyelerin oluşturduğu Üst Kurul tarafından takdir edilmektedir. Medya hizmet sağlayıcıları için ilgili Kanun'un 32'nci maddesinin 9'uncu fıkrası uyarınca RTÜK tarafından verilen idari yaptırımlara karşı yargı yolu açıktır. Ayrıca bir idari işlem, hukuk kuralları ve mevzuat çerçevesinde oluşturulmaktadır. Aksi halde idare hukukunun hukuksuzluğu ortaya çıkacak ve hukuka aykırı bir işlem tesis edilmiş olacaktır. Bir kamu kurumu olan RTÜK de idari işlem tesis ederken sadece hukuk kuralları ve mevzuat hükümlerine bağlı

kalmaktadır. RTÜK'ün tarafsızlığı güvenilirliği veya toplumsal itibarının zedeleneceği amacı ile yapılan bir idari işlem, doğrudan hukuka aykırılık teşkil edecektir. RTÜK, hukuk kurallarının tanıdığı yetki ve görevler çerçevesinde kamu hizmetine dâhil olup hukuka aykırı durumlarda denetleme görevini hukuk kuralları çerçevesinde yerine getirmektedir.